

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/294/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113226625
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2014:8113226625.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35724803, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava p r o t i žalovanému: L. F., W.. X.XX.XXXX, T. F. N. XXX, zastúpený opatrovníčkou Y. F., W.. XX.XX.XXXX, F. N. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: 1. A. W. I. I. L. Q., L. L. Í. U. T., W.. N. X, IČO: 42176778, zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom vo Svidníku, Sov. Hrdinov 163/66, 2. U. I. T. L., L. L. Š. W.Y.. X, F., K.: XXXXXXXXX, zastúpený: JUDr. Patrik Podhorský, advokát, so sídlom Bratislava, Zámocká 36, o zaplatenie 392,73 Eur a prísl. takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý za platiť žalobcovi 392,73 Eur s úrokom z omeškania do 20.10.2011 vo výške 18,12 Eur a úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 392,73 Eur od 21.10.2011 do zaplatenia a je tiež povinný nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 109,96 Eur na účet jeho právneho zástupcu, z toho trovy právneho zastúpenia vo výške 86,46 Eur, to všetko v lehote 3 dní od jeho právoplatnosti.

odôvodnenie:

Žalobca žalobou zo dňa 16.9.2013 sa domáhal zaplatenia istiny vo výške 392,73 Eur, kapitalizovaného úroku z omeškania zo splátok za obdobie od 21.10.2010 do 20.10.2011 vo výške 18,12 Eur a ročného úroku z omeškania vo výške 9% zo žalovanej sumy od 21.10.2011 do zaplatenia. Nárok uplatnil zo zmluvy o úvere uzavretej medzi jeho právnym predchodcom Slovenskou sporiteľňou a.s. a žalovaným dňa 25.10.2006 a dlžnú sumu vyčíslil ako neuhradené splátky úveru splatné od 20.10.2010 do 20.10.2011.

Žalovaný sa zdržiava na neznámom mieste, preto mu bol v zmysle § 29 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) ustanovený pre toto konanie opatrovník v osobe jeho matky, ktorý sa však k žalobe nevyjadril a na pojednávanie sa napriek riadnemu a včas doručenému predvolaniu nedostavil.

Vedľajší účastník v 1. rade sa k žalobe vyjadril až elektronickým podaním deň pred pojednávaním, pričom nárok uznal len čiastočne a to do sumy 255,44 Eur, čo zdôvodnil tým, že v úverovej zmluve chýba obligatórna náležitosť týkajúca sa rozlíšenia splátok istiny úrokov a iných poplatkov a že s poukazom na 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z.z. veriteľ nemôže od spotrebiteľa požadovať úrok a poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. V tejto súvislosti poukázal na zdôvodnenie dvoch rozhodnutí Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoE 313/2010 zo dňa 9.8.2011 a 9Co 192/2013 z 9.1.2014. Vyslovil preto názor o bezúročnosti úveru a preto jedna splátka má predstavovať len 18,26 Eur. Vo vyjadrení ďalej poukázal na to, že poplatok za poskytnutie úveru a za správu úveru predstavuje neprijateľné zmluvné podmienky. Náhradu trov konania si ani v tomto podaní neuplatnil.

Súd vykonal dokazovanie zmluvou o splátkovom úvere, zo dňa 25.10.2006, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 16.10.2012, zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 27.9.2012 s prílohou č. 1, vyjadrením Slovenskej sporiteľne a.s., písomným vyjadrením vedľajšieho účastníka a zistil tento skutkový stav:

Dňa 25.10.2006 bola uzavretá písomná zmluva o splátkovom úvere č. 0523263133 medzi Slovenskou sporiteľnou a.s. a žalovaným. Touto zmluvou bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 33.000,- Sk s úrokovou sadzbou 18,40 % p.a. bez poplatku za poskytnutie úveru s poplatkom za správu úveru 60,- Sk mesačne. Výška splátky bola dohodnutá na 910,- Sk, splatnosť prvej splátky 20.11.2006 a poslednej 20.10.2011 a dohodnutých bolo 60 splátok mesačne, pričom v zmluve je uvedené aj RPMN v hodnote 24,37%.

Ako vyplýva zo správy Slovenskej sporiteľne a.s. (č.l. 68) k mimoriadnemu zosplatneniu úveru nedošlo. Konečná splatnosť úveru tak nastala 20.10.2011.

Dňa 27.9.2012 bola uzavretá písomná zmluva o postúpení pohľadávok medzi postupcom - Slovenskou sporiteľňou a.s. a žalobcom ako postupníkom. Podľa prílohy č. 1 k tejto zmluve predmetom postúpenia bola aj táto pohľadávka.

Právny vzťah medzi účastníkmi je potrebné posúdiť podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade od 1.7.2006 do 31.12.2007).

Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona spotrebiteľským úverom sa rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme.

Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu inak je neplatná.

Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 4 ods. 2 citovaného zákona. Medzi ne patrí podľa písm. a/ aj suma, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť.

Podľa § 4 ods. 4 citovaného zákona pri nesplnení podmienok podľa odsekov 2 a 3 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a/ poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo

b/ dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

Podľa § 4 ods. 5 citovaného zákona od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Aj keď nepochybne v zmluve chýba rozlíšenie splátok istiny, úrokov a poplatkov, tento nedostatok nespôsobuje neplatnosť zmluvy tak, ako je to výslovne uvedené v § 4 ods. 4 písm. a/ citovaného zákona, z ktorého vyplýva, že aj pri nesplnení týchto obligatórnych náležitostí zmluvy pokiaľ spotrebiteľ začal úver

čerpať, považuje sa zmluva za platnú, čo je aj tento prípad. Záver o bezúročnosti úveru by nasledoval len v prípade ak by v zmluve nebolo uvedené RPMN (§ 4 ods. 2 písm. g/ citovaného zákona), avšak v danom prípade RPMN v zmluve uvedené je.

Súd sa nestotožnil s názorom, že nesplnenie rozlíšenie splátok podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zákona spôsobuje to, že žalobca nemá nárok na dohodnutý úrok. Žiadny takýto dôsledok z citovaného zákona nevyplýva. Účastníci si totiž v zmluve dohodli úrok a to úrokovou sadzbou 18,40% ročne, úverovú zmluvu je potrebné považovať za platnú, ako už súd vysvetlil vyššie, účastníci si transparentne dohodli aj poplatok za správu úveru, ktorý je v primeranej výške a preto súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. Ohľadom spomínaných poplatkov súd dodáva, že žiaden poplatok za spracovanie zmluvy a resp. poskytnutie úveru dohodnutý nebol, dohodnutý bol len poplatok za správu úveru, ale ten je vylúčený zo súdnej kontroly neprijateľných zmluvných podmienok ako to vyplýva z § 53 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase zavretie zmluvy (v danom prípade od 1.5.2004 do 31.12.2007).

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné zmluvné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 OZ ustanovenie ods. 1 sa nevťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia.

Poplatok za správu úveru predstavuje časť ceny plnenia a preto nemôže napíňať atribúty neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa relevantnej právnej úpravy, ktorou je právna úprava účinná v čase uzavretia predmetnej zmluvy.

Poplatky za správu úveru boli bežnou praxou v bankovom svete (u nás sú zakázané od 10.6.2013 zákonom č. 132/2013 Z.z.). Význam pojmu „správa úroku“ je všeobecne známy. Požiadavka určitosti takéhoto poplatku nie je možné posudzovať izolovane, ale len v kontexte celej zmluvy. Správu úveru možno vykladať ako činnosť úverového veriteľa, ktorá nie je krytá inými dohodnutými platbami (napr. poradenstvo, klientsky servis, informácie o úverovom vzťahu, zmeny zmluvy, vydávanie rôznych potvrdení a pod.). Výklad výrazu „správa úveru“ a paušálny charakter poplatku za správu úveru nevyžadujú pre naplnenie požiadavky určitosti právneho úkonu taxatívny výpočet činností, za ktoré je poplatok dohodnutý (stanovisko občianskoprávneho a obchodného kolégia NS ČR zo dňa 23.4.2014 Gpjn 200/2014).

K problematike bankových poplatkov zaujal názor aj Ústavný súd ČR v náleze III. ÚS 3725/13 z 10.4.2014. Ústavný súd poukázal na to, že postavenie „silnejšej“ strany právneho vzťahu (v danom prípade banky) nemožno považovať za niečo protiprávne, je tiež založené právom v zmysle ústavy, konkrétne usilovať sa o dosiahnutie zisku pri poskytovaní úveru. Dôležitá je pritom zmluvná sloboda a princíp autonómie vôle chránený v čl. 2 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd. Princíp autonómie vôle sa hodnotí aj s ohľadom na princíp ochrany spotrebiteľa, z ktorého plyní požiadavka transparentnosti zmluvných dojednaní, ktoré sú klientom predkladané na podpis. Z nich musí byť zrejmé, aké bude finálne zaťaženie žiadateľa o úver. Klient musí byť dostatočne informovaný tak, aby po zrelej úvahe akceptoval alebo odmietol ponúknuté podmienky. Je potrebné si uvedomiť, že banka kalkulovala s tým, že jej výnos bude tvorený úrokom a paušálnym poplatkom, ak by počítala iba s príjmom z úrokov, nepochybne by sa to premietlo do výšky úrokovej sadzby.

V danom prípade bol poplatok za správu úveru uvedený hneď v 1. časti úverovej zmluvy medzi základnými podmienkami úveru, teda bol uvedený transparentne a žalovaný ho akceptoval. Vedľajší účastník argumentoval nemeckým rozsudkom o neprimeranosti poplatku za správu úveru, ktorý však vyvolal veľkú polemiku. Zároveň však existuje aj britský rozsudok s opačným záverom o nepreskúmateľnosti bankového poplatku ako súčasť dohody o cene, ktorá nepodlieha súdnej kontrole (rozsudok NS Spojeného kráľovstva z 25.11.2009 vo veci The Office of Fair Trading (Respondents) v. Abbey National plc & Others (Appellants)).

Predmetom žaloby sú teda len neuhradené a splatné splátky za obdobie menej ako 3 roky spätne od podania žaloby, preto uplatnený nárok nie je premlčaný. Žaloba bola podaná dôvodne, takže súd zaviazal žalovaného k úhrade sumy 392,73 Eur, čo je 13 splátok po 30,21 Eur za obdobie od 20.10.2010 do 20.10.2011.

Žalobca má nárok aj na úroky z omeškania s poukazom na § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“).

Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o osem percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Kapitalizované úroky z omeškania od splatnosti každej žalovanej mesačnej splátky do 20.11.2011 čo je termín konečnej splatnosti úveru predstavujú sumu 18,12 Eur (9% z mesačnej splátky 30,21 Eur). Od konečnej splatnosti úveru bol priznaný úrok z omeškania už z celej prisúdenej sumy tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

Úspešnému žalobcovi bola podľa § 142 ods. 1 O.s.p. priznaná aj náhrada trov konania, ktoré predstavujú zaplatený súdny poplatok zo žaloby vo výške 23,50 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 86,47 Eur za dva úkony právnej služby a to prevzatie a príprava zastúpenia a podanie žaloby. Tarifná odmena za 1 úkon právnej služby podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. činí 28,22 Eur a pripočítaný bol aj režijný paušál 2 x 7,81 Eur s poukazom na § 16 ods. 3 vyhlášky. Napokon súd prirátal aj 20% DPH podľa § 18 ods. 3 vyhlášky vo výške 14,41 Eur zo sumy 72,06 Eur. Úhrne tak priznaná náhrada trov konania predstavuje sumu 109,96 Eur tak, ako ich uplatnil žalobca. Súd zdôrazňuje, že vedľajší účastník si nárok na náhradu trov konania v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. ani neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.